

לזכרה של זיוה לנדא ז"ל

בס"ד

אדר ב' תשע"ו

ואכן, הרבה כימיה שררה בינינו לאורך השנים. חלקנו חוויות רבות בגידול הילדים, חגגנו יחד בשמחות משפחתיות ותמכנו זו בזו גם בזמנים קשים. בעיקר השתלבו דרכינו בהוראת הכימיה. שיתפנו זו את זו בחוויותינו כמורות. למדתי להכיר את זיוה לא רק כחברה טובה: קשובה, תומכת, מייעצת ומפרגנת, אלא גם כמורה מסורה, אכפתית, מחויבת, ומשקיענית שאהבה את הכימיה ואהבה מאוד את תלמידיה, להוטה תמיד לדעת עוד ולדייק בהסברים.

במשך שנים, לעת ערב, בסיומה של כל בחינת בגרות בכימיה, נהגנו לקיים את "שיחת הטלפון השנתית"

קשה לכתוב על זיוה חברתי בלשון עבר. הלב נצבט, מתקשה להאמין שזיוה איננה אתנו.

זכיתי להכיר את זיוה לפני שנים רבות, עוד בשנות השבעים. כאימהות צעירות נפגשנו עם ילדינו בגן המשחקים ברחובות, הידוע בכינויו "גן הפלסטיק", וגילינו שלמעשה רב המשותף לנו, כאימהות, כרעיות לבעלים שגם הם כימאים, וכמובן, כמורות לכימיה.

זיוה הייתה בין המורים הראשונים שהביאו את תלמידיהם לימי העשרה מדעית במכון דוידסון במסגרת פרויקט נחמ"ד (ניסויי חקר מתקדמים במכון דוידסון). היא הייתה שותפה מלאה בתכנון וביצוע הפעילויות שיועדו לתלמידי בית ספרה בימים אלו. היא בחרה בקפידה את הפעילויות השונות, וערכה את דפי הפעילות כך שיהיו מותאמים לתלמידיה. כמורה מובילה ומוערכת, זומנה זיוה למפגשים של ועדת המקצוע בכימיה ותרמה ממרצה ומיכולותיה ביצירת הסילבוס החדש במקצוע הכימיה. כמו כן הייתה שותפה שנים רבות בוועדה להכנת הכנסים השנתיים למורי הכימיה.

בנוסף להיותה מורה מן השורה, כיהנה זיוה בשנים האחרונות גם כמדריכה במחוז דרום בערים אשדוד, אשקלון, קריית גת והסביבה. גם בתפקידה זה ניכרה תרומתה הרבה לקידום הוראת הכימיה בארץ: היא הובילה את לימודי הכימיה באזור כולו, ברגישות, במסירות ויסודיות. היא תמכה במורים באופן אינטנסיבי, יצרה קשר עם מנהלי בתי ספר ודחפה לפתיחת מגמות כימיה; העבירה השתלמויות והייתה מרצה מבוקשת. המורים העריכו מאוד את מסירותה ואת נכונותה לתרום תמיד מזמנה, מהידע הרב שלה ומניסיונה העשיר.

קשה להאמין שזיוה איננה אתנו עוד. תמיד אזכור את זיוה חברתי כפי שהייתה: אישה מקסימה, מרשימה בהופעתה, בת ואחות מסורה, רעיה נאמנה, אם נפלאה לחמשת ילדיה, סבתא למופת, חברה טובה ומחנכת, מורה ומדריכה בכל רמ"ח אבריה.

בצער רב ובתחושת אובדן אמתית,
חנה מרגל

המוקדשת לכימיה, שבה החלפנו חוויות, רשמים על הבחינה ועל התמודדות תלמידינו אתה. שמחנו להיפגש גם בימי ההיערכות לקראת בדיקת בחינות הבגרות, בכנסים ובהשתלמויות של מורי הכימיה.

זיוה הייתה מורה, מדריכה ומחנכת מוערכת מאוד. תרומתה של זיוה לקידום הוראת הכימיה הייתה רבה ביותר: במשך שנים רבות שימשה זיוה כרכזת הכימיה בבית ספרה "תיכון אזורי רמלה-לוד" ודאגה תמיד ליישם בו את כל החידושים בהוראת הכימיה. זיוה הייתה בין המורים הראשונים שניסו את תכניות הלימוד החדשות שפותחו במחלקה להוראת המדעים במכון ויצמן. היא יצרה קשר אישי חם עם חברי קבוצת הכימיה בהוראת המדעים, והערותיה והצעותיה תרמו רבות לשיפור התכניות.

זיוה הייתה שותפה להכנת בחינות הבגרות, בדיקתן והערכתן. במשך שנים רבות שימשה כבודקת ומעריכה מעולה של בחינות הבגרות והתמידה בזאת עד לקיץ האחרון בשנת תשע"ה, גם כשכבר הייתה חולה. בנוסף השתתפה זיוה במשך מספר שנים בצוות הכתיבה של בחינת הבגרות בכימיה ויחד עם פרופ' אבי הופשטיין כתבה את ניתוח בחינת הבגרות תשנ"א.

במהלך השנים סיימה זיוה את לימודי התואר השני, השתתפה בהשתלמויות רבות וגם נטלה חלק בקורסים שנתיים ייחודיים כגון: הקורס הראשון לרכזי מקצוע שנערך במחלקה להוראת המדעים בהנחיית ד"ר איטה כהן ז"ל וד"ר ורה מנדלר ז"ל, קורס למורים מובילים בכימיה, שבו ערכה זיוה את חוברות הקורס, ובקורס ייחודי למורים מובילים במדעים בארץ ובחו"ל, שהתנהל בשפה האנגלית, ובו היא ייצגה בכבוד את בית ספרה ואת ציבור מורי הכימיה בישראל.